

Ο ΠΕΡΙ ΣΥΝΕΡΓΑΤΙΚΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ ΝΟΜΟΣ
ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΤΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ ΕΠΟΠΤΕΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΤΙΚΩΝ
ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ ΕΠΟΠΤΙΚΗΣ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΤΩΝ
ΣΥΝΕΡΓΑΤΙΚΩΝ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ

Κανονιστική Απόφαση δυνάμει του άρθρου 411

1. Δυνάμει Διατάγματος που δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας ημερομηνίας 27.2.2004 (ΚΔΠ 110/2004), το Υπουργικό Συμβούλιο έχει εξουσιοδοτήσει την Επιτροπή της Υπηρεσίας Εποπτείας και Ανάπτυξης Συνεργατικών Εταιρειών (στο εξής «Επιτροπή ΥΕΑΣΕ») με βάση την παράγραφο (στ) του άρθρου 411 του περί Συνεργατικών Εταιρειών Νόμου (στο εξής «ο Νόμος») να ρυθμίζει, με απόφασή της που δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας, τα θέματα που αναφέρονται στις παραγράφους (α) έως και (ε) του άρθρου 411 του εν λόγω Νόμου.
2. Η παρούσα Κανονιστική Απόφαση αφορά την Διαδικασία Εποπτικής Εξέτασης και Αξιολόγησης (στο εξής «ΔΕΕΑ») των Συνεργατικών Πιστωτικών Ιδρυμάτων (στο εξής «ΣΠΙ»). Εκδίδεται βάσει του άρθρου 411(β) του Νόμου και εφαρμόζεται σε συνδυασμό με την Κανονιστική Απόφαση της Επιτροπής ΥΕΑΣΕ για τον υπολογισμό των κεφαλαιακών απαιτήσεων και των μεγάλων χρηματοδοτικών ανοιγμάτων των ΣΠΙ (ΚΔΠ 2/2008) και την Κανονιστική Απόφαση της Επιτροπής ΥΕΑΣΕ για τις Εσωτερικές Διαδικασίες Αξιολόγησης Κεφαλαιακής Επάρκειας των ΣΠΙ (στο εξής «Κανονιστική Απόφαση ΕΔΑΚΕ»). Πιο συγκεκριμένα η παρούσα Κανονιστική Απόφαση καταγράφει τις γενικές αρχές που ο Έφορος εφαρμόζει κατά την αξιολόγηση της επάρκειας των διαδικασιών διαχείρισης κινδύνων που εφαρμόζουν τα ΣΠΙ ως επίσης και της επάρκειας του κεφαλαίου που διατηρούν.
3. Η ανάπτυξη των χρηματαγορών και η συνεχώς αυξανόμενη χρήση νέων χρηματοπιστωτικών προϊόντων και χρηματοοικονομικών μέσων έχουν επιφέρει ουσιαστικές αλλαγές στο περιβάλλον στο οποίο δραστηριοποιούνται τα Πιστωτικά Ιδρύματα. Συνεπώς, ο αποτελεσματικός έλεγχος των κινδύνων που αντιμετωπίζουν και η διατήρηση επαρκών ιδίων κεφαλαίων για την κάλυψη τους καθίστανται συνεχής πρόκληση.
4. Η Επιτροπή της Βασιλείας για την Τραπεζική Εποπτεία, εξέδωσε στις 26 Ιουνίου, 2004, τη συμφωνία-πλαίσιο γνωστή ως Βασιλεία II ή Basel II, για τη διεθνή σύγκλιση των διατάξεων περί της επάρκειας κεφαλαίου και κεφαλαιακών απαιτήσεων των πιστωτικών ιδρυμάτων. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, με σκοπό τη σύγκλιση των πρακτικών των κρατών-μελών με τη διεθνή πρακτική, εξέδωσαν την 14^η Ιουνίου, 2006 την Οδηγία 2006/48/ΕΚ σχετικά με την ανάληψη και την άσκηση δραστηριότητας πιστωτικών ιδρυμάτων και την Οδηγία 2006/49/ΕΚ για την επάρκεια των ιδίων κεφαλαίων των επιχειρήσεων επενδύσεων και των πιστωτικών ιδρυμάτων, οι διατάξεις των οποίων εφαρμόζονται στα κράτη μέλη από την 1η Ιανουαρίου, 2007. Οι σχετικές διατάξεις των υπό αναφορά Οδηγιών αναφορικά με τις κεφαλαιακές απαιτήσεις αποτελούν ισοδύναμο πλαίσιο με τις διατάξεις της συμφωνίας-πλαισίου της Επιτροπής της Βασιλείας. Η Επιτροπή ΥΕΑΣΕ έχει υιοθετήσει τις διατάξεις των προαναφερθεισών Οδηγιών στην Κανονιστική της Απόφαση για τον Υπολογισμό των Κεφαλαιακών Απαιτήσεων και των Μεγάλων Χρηματοδοτικών Ανοιγμάτων των Συνεργατικών Πιστωτικών Ιδρυμάτων (ΚΔΠ 2/2008).
5. Μεταξύ των καινοτομιών του νέου πλαισίου κεφαλαιακών απαιτήσεων είναι και η εισαγωγή της εποπτικής εξέτασης (Supervisory Review Process) στη διαδικασία υπολογισμού των κεφαλαιακών απαιτήσεων, με σκοπό τη διασφάλιση επαρκών ιδίων κεφαλαίων για όλους τους κινδύνους που αντιμετωπίζει το κάθε ΣΠΙ.

6. Η Διαδικασία Εποπτικής Εξέτασης και Αξιολόγησης (ΔΕΕΑ) αποτελεί το δεύτερο από τα δύο συστατικά στοιχεία που αποτελούν την εποπτική εξέταση. Το πρώτο στοιχείο είναι οι Εσωτερικές Διαδικασίες Αξιολόγησης της Επάρκειας του Κεφαλαίου (ΕΔΑΚΕ).
7. Οι ΕΔΑΚΕ σχεδιάζονται και εφαρμόζονται από το ΣΠΙ. Σύμφωνα με το Άρθρο 123 της Οδηγίας 2006/48/ΕΚ (Ενότητα Α, Παράγραφος 67 της ΚΔΠ 2/2008), τα ΣΠΙ πρέπει να διαθέτουν αξιόπιστες, αποτελεσματικές και πλήρεις στρατηγικές και διαδικασίες για την αξιολόγηση και τη διατήρηση σε διαρκή βάση του ύψους, της σύνθεσης και της κατανομής των εσωτερικών κεφαλαίων που θεωρούν κατάλληλα για την κάλυψη της φύσης και του επιπέδου των κινδύνων τους οποίους έχουν αναλάβει ή τους οποίους ενδέχεται να αναλάβουν. Οι εν λόγω στρατηγικές και διαδικασίες πρέπει να υπόκεινται σε τακτική εσωτερική επανεξέταση ώστε να διασφαλιστεί ότι παραμένουν πλήρεις και αναλογικές προς τη φύση, την κλίμακα και την πολυπλοκότητα των δραστηριοτήτων του ΣΠΙ. Στα πλαίσια αυτά η Επιτροπή ΥΕΑΣΕ έχει εκδώσει την Κανονιστική Απόφαση ΕΔΑΚΕ.
8. Η ΔΕΕΑ ασκείται από τον Έφορο της ΥΕΑΣΕ (που στο εξής θα αναφέρεται ως "ο Έφορος"). Η παρούσα Κανονιστική Απόφαση καταγράφει τις γενικές αρχές που ο Έφορος εφαρμόζει κατά την αξιολόγηση της επάρκειας των διαδικασιών διαχείρισης κινδύνου που εφαρμόζουν τα ΣΠΙ ως επίσης και της επάρκειας του κεφαλαίου που διατηρούν :
- (α) Η οδηγία 2006/48/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου καθορίζει με σαφήνεια τις εποπτικές ευθύνες των αρμοδίων εποπτικών αρχών αναφορικά με την εποπτική εξέταση εντός του νέου πλαισίου για τις κεφαλαιακές απαιτήσεις. Συγκεκριμένα, σύμφωνα με το Άρθρο 124 της εν λόγω Οδηγίας, το οποίο υιοθετείται στη Ενότητα Α Παράγραφος 68 της Κανονιστικής Απόφασης της ΥΕΑΣΕ ΚΔΠ 2/2008, ο Έφορος οφείλει να εξετάζει τις ρυθμίσεις, τις στρατηγικές, τις διαδικασίες και τους μηχανισμούς που εφαρμόζουν τα ΣΠΙ προκειμένου να συμμορφωθούν με τις πρόνοιες της Κανονιστικής Απόφασης αυτής. Επίσης, ο Έφορος οφείλει να αξιολογεί τους κινδύνους που τα ΣΠΙ έχουν αναλάβει ή ενδέχεται να αναλάβουν και να προσδιορίζει κατά πόσο οι διακανονισμοί, οι στρατηγικές, οι διαδικασίες και οι μηχανισμοί που εφαρμόζουν καθώς και τα ίδια κεφάλαια που διατηρούν εξασφαλίζουν την υγιή διαχείριση και κάλυψη των κινδύνων τους.
- (β) Συναφώς, η εποπτική εξέταση του Εφόρου διενεργείται στη βάση των κινδύνων που έχει αναλάβει το κάθε ΣΠΙ. Στα πλαίσια αυτά, εξετάζονται όλοι οι τομείς δραστηριότητας του κάθε ΣΠΙ και αξιολογούνται οι διάφοροι κίνδυνοι που έχουν αναληφθεί. Πέραν της αξιολόγησης του προφίλ κινδύνων του ΣΠΙ, ο Έφορος αξιολογεί δεόντως ποιοτικούς παράγοντες όπως είναι η ποιότητα της διοίκησης, η εφαρμογή κανόνων χρηστής εταιρικής διακυβέρνησης κ.α¹. Η ΔΕΕΑ επικαιροποιείται (updated) τουλάχιστον ετησίως.
- (γ) Κατά τον καθορισμό του πλαισίου της ΔΕΕΑ, λαμβάνονται υπόψη από τον Έφορο οι Βασικές Αρχές Εποπτείας (Core Principles) της Επιτροπής Τραπεζικής Εποπτείας της Βασιλείας² και οι αρχές που καθορίζονται στις Κατευθυντήριες Γραμμές της Επιτροπής Ευρωπαϊκών Αρχών Τραπεζικής Εποπτείας³.

¹ Σχετική είναι η Κανονιστική Απόφαση της Επιτροπής της Υπηρεσίας Εποπτείας και Ανάπτυξης Συνεργατικών Εταιρειών αναφορικά με το "Πλαίσιο αρχών λειτουργίας και κριτηρίων αξιολόγησης της οργανωτικής δομής, εσωτερικής διακυβέρνησης και των συστημάτων εσωτερικού ελέγχου των Συνεργατικών Πιστωτικών Ίδρυμάτων" (ΚΔΠ 441/2007).

² 'Core Principles Methodology' Οκτώβριος 2006.

³ 'Guidelines on the Application of the Supervisory Review Process under Pillar 2' January 2006.

- (δ) Βάσει των εποπτικών του ελέγχων, ο Έφορος εξάγει συμπεράσματα σχετικά με την καταλληλότητα των εσωτερικών διαδικασιών αξιολόγησης της κεφαλαιακής επάρκειας (ΕΔΑΚΕ) του κάθε ΣΠΙ και την αποτελεσματικότητα της διαχείρισης των διαφόρων κινδύνων στους οποίους προβαίνει. Επίσης, ο Έφορος καταλήγει σε συμπεράσματα αναφορικά με την επάρκεια των διαδικασιών και των κεφαλαίων που το κάθε ΣΠΙ εφαρμόζει και διατηρεί για τη διαχείριση και κάλυψη των διαφόρων κινδύνων που αναλαμβάνει.
- (ε) Επίσης, σύμφωνα με Άρθρο 136 της Οδηγίας 2006/48/ΕΚ, το οποίο υιοθετείται στην Ενότητα Α Παράγραφο 69 της Κανονιστικής Απόφασης της ΥΕΑΣΕ ΚΔΠ 2/2008, ο Έφορος μπορεί να επιβάλει ορισμένα εποπτικά μέτρα σε περίπτωση που η ΔΕΕΑ καταδείξει ανεπάρκεια στα εσωτερικά συστήματα και διαδικασίες διαχείρισης των κινδύνων. Τα εν λόγω μέτρα περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, την επιβολή διατήρησης πρόσθετου κεφαλαίου ώστε να διασφαλιστεί η επαρκής κάλυψη των κινδύνων που αντιμετωπίζονται, την υπόδειξη της αναγκαιότητας ενδυνάμωσης των εσωτερικών μηχανισμών και διαδικασιών του ΣΠΙ κ.α.
- (στ) Ο Έφορος αποδίδει ιδιαίτερη σημασία στην ύπαρξη δομημένου διαλόγου με τα ΣΠΙ. Ο διάλογος και η συνεργασία με τα ΣΠΙ αποτελεί ένα ιδιαίτερα σημαντικό μέρος της εποπτικής μεθοδολογίας του Εφόρου καθώς φρονεί ότι η αγαστή συνεργασία μόνον οφέλη μπορεί να αποφέρει προς το χρηματοπιστωτικό σύστημα στο σύνολό του.
- (ζ) Η συχνότητα και η ένταση της εξέτασης και της αξιολόγησης λαμβάνει υπόψη την αρχή της αναλογικότητας (principle of proportionality) δηλαδή το μέγεθος, την συστημική σπουδαιότητα, τη φύση, την κλίμακα και την πολυπλοκότητα των δραστηριοτήτων έκαστου ΣΠΙ.
9. Η μεθοδολογία για τη ΔΕΕΑ που ο Έφορος εφαρμόζει κατά την αξιολόγηση της επάρκειας των διαδικασιών διαχείρισης κινδύνου και επάρκειας κεφαλαίου που εφαρμόζουν τα ΣΠΙ καθορίζεται από τον Έφορο με οδηγίες που εκδίδει προς τα ΣΠΙ.
10. Σε σχέση με τον Κεντρικό Φορέα και τα συνδεδεμένα ΣΠΙ η παρούσα Κανονιστική Απόφαση εφαρμόζεται σε συγκεντρωτική βάση.
11. Η ετοιμασία και δημοσιοποίηση του πλαισίου της ΔΕΕΑ με την παρούσα Κανονιστική Απόφαση γίνεται βάσει των διατάξεων του Άρθρου 144 της Οδηγίας 2006/48/ΕΚ και στοχεύει στην επίτευξη διαφάνειας αναφορικά με τις εποπτικές πρακτικές που εφαρμόζονται και στη δημιουργία αμοιβαίας αντίληψης μεταξύ του Εφόρου και των ΣΠΙ.
12. Ο Έφορος δύναται να εκδίδει διευκρινιστικές ή και ερμηνευτικές εγκυκλίους και να καθορίζει σχετικά έντυπα με σκοπό την καλύτερη εφαρμογή της παρούσας Κανονιστικής Απόφασης.
13. Οι διατάξεις της παρούσας Κανονιστικής Απόφασης τίθενται σε ισχύ από την ημερομηνία δημοσίευσης της στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας.